

NÁRODOPISNÁ
SPOLOČNOSŤ
SLOVENSKA

CENY NÁRODOPISNEJ SPOLOČNOSTI SLOVENSKA ZA OBDOBIE ROKOV 2021 – 2023

Výbor Národopisnej spoločnosti Slovenska dostal od riadnych aj kolektívnych členov NSS spolu 22 nominácií na ocenenie odborných počinov za roky 2021-2023 v troch kategóriách:

*Cena Adama Prandu,
Publikácia,
Výstava/Expozícia/Film.*

Všetky podklady výbor overil a prerokoval v diskusii. Napokon o nich rozhodoval hlasovaním, z ktorého vzišlo 9 víťazov, po troch v každej kategórii. Tým patrí naša gratulácia a pamätný diplom, ako aj želanie, aby sa im práca darila aj naďalej.

GRATULUJEME!

NÁRODOPISNÁ
SPOLOČNOSŤ
SLOVENSKA

**Cena Národopisej spoločnosti Slovenska za rok 2021
v kategórii CENA ADAMA PRANDU**

Andrea Jágerová a kolektív

z Podpolianskeho osvetového strediska vo Zvolene, pobočka Centrum tradičnej kultúry v Detve za sériu viac ako desiatky inštruktážnych vizuálnych dokumentov o tradičnej kultúre regiónu z oblasti spevu a hudby, remeselných techník, spoločenského života, tradičnej stravy a slovesného folklóru.

Oceňuje sa koncepčná snaha o vyhľadávanie, odborné spracovanie javov dedičstva z oblasti tradičnej kultúry regiónu okolia Detvy a ich online sprístupňovanie v podobe praktických inštruktáží a rekonštrukcií spracovaných kultivovanou formou zrozumiteľnou širokému publiku.

**Cena Národopisej spoločnosti Slovenska za rok 2022
v kategórii CENA ADAMA PRANDU**

Juraj Janto

za editovanie recenzovaného zborníka *Socializmus a mesto*. Bratislava: Stimul, 2022. Publikácia sprístupnila výsledky vedeckej konferencie *Život v meste počas socializmu*, ktorá sa podľa koncepcie a pod organizačným vedením Juraja Janta konala v Novej Dubnici 21. 9. 2022.

Oceňuje sa koncepčný vedecký prístup ku skúmaniu problematiky urbánnej každodennosti v období 1948–1989, keď na Slovensku i v okolitých krajinách strednej Európy vládli komunistické režimy, i snaha najnovšie etnologické poznatky bezprostredne sprístupniť odbornej obci formou interdisciplinárneho vedeckého podujatia a konferenčného zborníka.

NÁRODOPISNÁ
SPOLOČNOSŤ
SLOVENSKA

**Cena Národopisnej spoločnosti Slovenska za rok 2023
v kategórii CENA ADAMA PRANDU**

Helena Tužinská

za vedenie projektu *RESPLAIN: Research and Response: Plain Language in Administrative Communication with Refugees* (jún – december 2023).

Projekt zameraný na efektívnu komunikáciu v oblasti migrácie a azylu na Slovensku realizovala Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave v spolupráci s Úradom vysokého komisára OSN pre utečencov. Oceňuje sa koordinačná zručnosť vedúcej projektu pri riadení multidisciplinárneho riešiteľského tímu a úspešné využitie antropologickej vedeckej expertízy v podobe priamej spoločenskej aplikácie.

**Cena Národopisnej spoločnosti Slovenska za rok 2021
v kategórii PUBLIKÁCIA**

Marián Liščák a Mário Janík

za publikáciu *Prenesené Kysuce: pôvodný zámer výstavby Múzea kysuckej dediny vo Vychylovke*. Čadca: Kysucké múzeum, 2021.

Publikácia je výsledkom štúdia pôvodného zámeru vybudovať expozíciu ľudovej architektúry v prírode, ktorý sa zrodil v 70. rokoch 20. storočia. Autori vychádzajú z dokumentov uchovávaných v archíve Kysuckého múzea a ponúkajú pohľad na unikátne autentické podoby ľudovej architektúry Kysúc. Predovšetkým však ich práca komplexne dokumentuje východiská, rozvoj a realitu budovania skanzenu tohto regiónu, navyše v kontexte významu osobností vstupujúcich do tohto procesu.

NÁRODOPISNÁ
SPOLOČNOSŤ
SLOVENSKA

**Cena Národopisej spoločnosti Slovenska za rok 2022
v kategórii PUBLIKÁCIA**

Dita Andrušková

za publikáciu *Rodina v ľudovej kultúre Záhoria*. Skalica: Záhorské múzeum Skalica, 2022.

Kniha je vyústením vedeckého zámeru autorky realizovať na základe výskumu rodiny v regióne Záhoria výstavu a získané poznatky sprístupniť aj v monografickej syntéze. Oceňuje sa dôsledné naplnenie tejto koncepcie, keď unikátne dáta o jednej z klasických etnografických tém ostali vo forme textov i fotografií natrvalo k dispozícii aj po derniéri výstavy.

**Cena Národopisej spoločnosti Slovenska za rok 2023
v kategórii PUBLIKÁCIA**

Zuzana Denková

za publikáciu *Ikony socializmu? Každodenný život baníkov v Banskej Štiavnici medzi rokmi 1948 – 1989*. Banská Štiavnica: Slovenské banské múzeum, 2023.

Autorka sa v publikácii vracia do obdobia socializmu a na základe archívneho výskumu i rozhovorov s pamätníkmi prináša obraz reality baníckej profesie v kontraste s jej súdobou prezentáciou motivovanou výrazným ideologickým podtextom. Nie je teda len významným príspevkom k poznaniu spôsobu života profesijnej skupiny, ale aj k demýtizácii obrazov socialistickej každodennosti na Slovensku.

NÁRODOPISNÁ
SPOLOČNOSŤ
SLOVENSKA

**Cena Národopisnej spoločnosti Slovenska za rok 2021
v kategórii VÝSTAVA/EXPOZÍCIA/FILM**

Kultúrne centrum Andreja Sládkoviča v Detve - Podpolianske múzeum

za expozíciu *Slovenské ľudové hudobné nástroje*.

Scenár a realizácia: Renáta Babicová, Juraj Figura, Elena Múhlbergerová. Verejnosti sprístupnená 30. 11. 2020.

Ojedinelá expozícia obsahuje 118 nástrojov od 47 výrobcov, ktoré vznikli v rámci súťaže *Instrumentum excelens Folklórnych slávností pod Poľanou Detva 2001–2020*. Oceňuje sa nielen samotná prezentácia špecifických prvkov kultúrneho dedičstva, ale aj využitie technológií súčasnej muzeológie s cieľom priblížiť ich hudobné, výtvarné, historické a spoločenské hodnoty širokému publiku.

**Cena Národopisnej spoločnosti Slovenska za obdobie rokov 2022
v kategórii VÝSTAVA/EXPOZÍCIA/FILM**

Aneta Vlčková

za kurátorstvo muzeálnej expozície *Etnografia – materiálna kultúra trnavského kraja*.

Expozícia bola verejnosti sprístupnená v Západoslovenskom múzeu v Trnave 18. 8. 2022.

V spojitosti s touto expozíciou je nutné vyzdvihnúť jej zameranie na detského návštevníka. Ten má vďaka aplikácii zásad múzejnej pedagogiky možnosť spoznať prvky, ktoré boli príznačné pre vidiecky spôsob života obyvateľov obcí okolia Trnavy do polovice 20. storočia. Ocenený expozičný počin je úspešným príkladom, ako zaujať deti tak, aby sa stala návšteva pamäťových inštitúcií pre nich zaujímavou aktivitou.

NÁRODOPISNÁ
SPOLOČNOSŤ
SLOVENSKA

**Cena Národopisej spoločnosti Slovenska za rok 2023
v kategórii VÝSTAVA/EXPOZÍCIA/FILM**

Ústredie ľudovej umeleckej výroby v Bratislave

za výstavu *Tradícia netradične: Prírodné pletivá*. Vernisáž výstavy 18. 4. 2023.

Tvorcom výstavy sa podarilo pútavou formou predstaviť prírodné pletivá zastúpené v tradičnom i súčasnom remesle a dizajne. Rámec výstavy tvorila široká škála od predmetov každodennej potreby z tradičného roľníckeho inventára až k individuálnym dizajnerským presahom využitia prírodných pletív v nábytku, svietidlách, prútených predmetoch od profesionálnych dizajnérov i študentov. Jedným z prínosov výstavy bola reflexia významu ÚĽUV-u v tvorbe podmienok pre spoluprácu vysokých a stredných škôl s ľudovými výrobcami pri práci s prírodnými pletivami.

V Martine
25. apríla 2024